

Psykkiske lidelser og Adfærdsmæssige forstyrrelser

Personlighedsforstyrrelse

En personlighedsforstyrrelse bliver synligt igennem den måde man føler, tænker, opfatter og forholder sig til andre mennesker.

Personligheden bliver dannet i barndommen og ungdommen, og efter dette ændrer den sig normalt kun lidt. Hvis man fx lider af en depression i en periode, så er det ikke del af personligheden.

En personlighedsforstyrrelse er en psykiatrisk lidelse, den kendetegnes ved afvigende personlighedstræk. Det vises i form af urimelige eller uforståelige reaktioner i forskellige situationer.

Når man opfatter og væsentligt afviger fra hvordan gennemsnittet i ens omgangskreds forholder sig, så kan der være tale om en personlighedsforstyrrelse. En personlighedsforstyrrelse er en forstyrrelse i udviklingen af personligheden.

Når man har en personlighedsforstyrrelse, kan det ofte ledsages af ubehag og en svækket evne for at fungere socialt. Det betyder dog ikke at de forstyrrelser er et resultat af andre psykiske lidelser.

Symptomer:

- Personens adfærd afviger fra omgivelserne.
- De uhensigtsmæssige reaktionsmønstre har stået på siden ungdommen, eller de tidligere voksenår.
- Disse reaktionsmønstre giver problemer i kontakter med andre mennesker og medfører væsentlige vanskeligheder og indskrænkninger i dagligdagen.
- Tilstanden har stået til i mindst 2 år.
- Tilstanden skyldes ikke andre sygdomme.
- Mennesker med en personlighedsforstyrrelse opfatter disse karaktertræk som en del af deres personlighed. De ser dem ikke som udtryk for noget fremmed eller sygt, men som en del af dem selv.
- Tilstanden viser sig ved personens måde at tænke og føle på, og/eller gennem, hvordan vedkommende styrer sine impulser og søger at få tilfredsstillet sine behov.
- Der er oftest en lidelse knyttet til tilstanden.

Forskellige typer af personlighedsstrukturer:
Overordnede kendetegn;

Borderline – Man kan skifte fra et impulsivt adfærd til selvdestruktiv usikkerhed.

Dependent – Man er hjælpeløs og Uselvstændig.

Dyssocial – Man er Hensynsløs (asocial) og uansvarlig.

Evasiv – Ængstelig og lavt selvværd.

Emotionelt ustabil – Følelsesmæssigt impulsiv og svingende.

Histrionisk – Dramatiserende og stærkt opmærksomhedssøgende.

Klassiske forstyrrelser, hvor patienterne ikke kan beherske en manisk trang til spændingsfyldt adfærd, selv om den kan være både destruktiv og kriminel:

Kleptomani – Trang til at stjæle og skjule genstande uden ønske om personlig vinding.

Ludomani/Patologisk spillelidenskab – Trang til at satse store beløb på spil trods risikoen for at miste alt.

Pyromani – Trang til at se ild gennem ildspåsættelse.